

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 5077
Ημερομ. Κατάθεσης: 6/5/2026

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗ ΡΕΘΥΜΝΗΣ – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς: Τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. **Μαργαρίτη Σχοινά**

ΘΕΜΑ: «Επιτακτική ανάγκη περαιτέρω αύξησης του διαθέσιμου προϋπολογισμού της παρέμβασης Π3-73-1.2 "Βελτίωση Πρόσβασης σε Γεωργική Γη και Κτηνοτροφικές Εκμεταλλεύσεις" (ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027) – Κίνδυνος αποκλεισμού αξιόλογων έργων λόγω ανεπάρκειας χρηματοδότησης»

Κύριε Υπουργέ,

Το Νοέμβριο του 2024 εκδόθηκε από τη Γενική Γραμματεία Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών του Υπουργείου η πρόσκληση για υποβολή αιτήσεων στήριξης στο πλαίσιο της παρέμβασης Π3-73-1.2 «Βελτίωση Πρόσβασης σε Γεωργική Γη και Κτηνοτροφικές Εκμεταλλεύσεις» του Στρατηγικού Σχεδίου ΚΑΠ 2023-2027, με αρχικό προϋπολογισμό 65 εκατ. ευρώ, πλήρως συγχρηματοδοτούμενο από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ελληνικό Δημόσιο. Στόχος της δράσης αποτελεί η χρηματοδότηση έργων ασφαλτόστρωσης και τσιμεντόστρωσης αγροτικού οδικού δικτύου σε εκτός σχεδίου περιοχές, ζωτικής σημασίας για την προσβασιμότητα σε καλλιεργήσιμη γη και κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις.

Όπως ήδη γνωρίζεται, η ανταπόκριση των Δήμων της χώρας – που αποτελούν τους αποκλειστικούς δικαιούχους της πρόσκλησης – υπήρξε άνευ προηγουμένου. Κατατέθηκαν συνολικά 1.039 αιτήσεις στήριξης, με αιτούμενο συνολικό προϋπολογισμό που ξεπέρασε τα 575 εκατ. ευρώ – δηλαδή σχεδόν εννεαπλάσιο του αρχικά διαθέσιμου ποσού. Η τεράστια αυτή απόκλιση αντικατοπτρίζει αδιαμφισβήτητα το μέγεθος της συσσωρευμένης ανάγκης που αντιμετωπίζουν οι αγροτικές, ορεινές και μειονεκτικές περιοχές της χώρας από δεκαετίες υπολειπόμενης χρηματοδότησης του αγροτικού οδικού δικτύου.

Χαιρετίζω και αναγνωρίζω ως ορθή και αναγκαία κάθε πρωτοβουλία του Υπουργείου για αύξηση του αρχικού προϋπολογισμού της πρόσκλησης, καθώς και για ενεργοποίηση κάθε διαθέσιμου μηχανισμού ενίσχυσης των διατιθέμενων πόρων, συμπεριλαμβανομένης της υπερδέσμευσης που προβλεπόταν στο πλαίσιο της πρόσκλησης έως 200 εκατ. ευρώ.

Η κατεύθυνση αυτή αντανακλά την κυβερνητική βούληση για έμπρακτη στήριξη του πρωτογενή τομέα και των αγροτικών κοινοτήτων. Ωστόσο, ενόψει του όγκου των αιτημάτων που υπερβαίνει κατά πολύ τον αρχικό προϋπολογισμό, κρίνω σκόπιμο να ζητήσω επίσημη ενημέρωση για το τελικό διαθέσιμο ποσό, καθώς οι Δήμοι της χώρας – και της ΠΕ Ρεθύμνης ειδικότερα – αναμένουν με αγωνία το αποτέλεσμα.

Κατά τις διαθέσιμες πληροφορίες, αναμένεται άμεσα η δημοσιοποίηση του προσωρινού πίνακα αποτελεσμάτων της εν λόγω δράσης, ενώ το υψηλό ζητούμενο ποσό αναμένεται να ωθήσει τη βαθμολογική βάση επιλογής σε δυσθεώρητα επίπεδα – η τρέχουσα εκτίμηση κάνει λόγο για βαθμολογία άνω του 70, έναντι 50+ που απαιτούνταν σε προηγούμενες αντίστοιχες προσκλήσεις. Αυτό σημαίνει ότι μεγάλος αριθμός αιτήσεων με επαρκή τεκμηρίωση, που θα εντάσσονταν κανονικά σε οποιαδήποτε άλλη συνθήκη, θα απορριφθεί εξ ολοκλήρου όχι λόγω ποιοτικής ανεπάρκειας, αλλά αποκλειστικά λόγω έλλειψης πόρων. Δήμοι ορεινοί, νησιωτικοί και μειονεκτικοί – εκείνοι δηλαδή που έχουν τις μεγαλύτερες ανάγκες – αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο να εξαιρεθούν. Επιπλέον, ο κανόνας αυτόματης αποδέσμευσης πόρων n+2 που διέπει την τρέχουσα προγραμματική περίοδο καθιστά επιτακτική την έγκαιρη δέσμευση των κονδυλίων. Η ενεργοποίηση υπερδέσμευσης σε ποσό σημαντικά ανώτερο των 200 εκατ. ευρώ θα εξυπηρετούσε ταυτόχρονα δύο στόχους: την κάλυψη των αναγκών των δήμων και την ασφαλή απορρόφηση των κοινοτικών πόρων εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών

Είναι σημαντικό να υπενθυμίσω τη στρατηγική σημασία της αγροτικής οδοποιίας για την ελληνική οικονομία. Ο αγροτικός τομέας παράγει αξία παραγωγής που ξεπέρασε τα 15,7 δισ. ευρώ το 2024 (ιστορικό υψηλό), απασχολεί πάνω από 449.000 εργαζόμενους – ποσοστό 10,5% της συνολικής απασχόλησης, τριπλάσιο του ευρωπαϊκού μέσου όρου – και τα αγροτικά προϊόντα εξάγονται αξίας άνω των 2,6 δισ. ευρώ ετησίως. Η αγροτική οδοποιία δεν αποτελεί απλώς υποδομή μετακίνησης· αποτελεί την ίδια τη συνθήκη βιωσιμότητας του πρωτογενή τομέα. Χωρίς προσβάσιμο δίκτυο, η μεταφορά εισροών, η συγκομιδή και η εμπορευματοποίηση της παραγωγής καθίστανται απαγορευτικά δαπανηρές – ιδίως στις ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές.

Στην Περιφερειακή Ενότητα Ρεθύμνης το ζήτημα αυτό έχει ιδιαίτερη βαρύτητα για το σύνολο των πέντε Δήμων της: Δήμο Ρεθύμνης, Δήμο Μυλοποτάμου, Δήμο Αγίου Βασιλείου, Δήμο Αμαρίου και Δήμο Ανωγείων. Το 65% του εδάφους της ΠΕ Ρεθύμνης είναι ορεινό, και η αγροτοκτηνοτροφική δραστηριότητα αποτελεί ραχοκοκαλιά της τοπικής οικονομίας: η ετήσια παραγωγή ελαιολάδου ανέρχεται σε 20.000-30.000 τόνους, η παραγωγή πρόβειου και γίδινου γάλακτος φτάνει τους 80.000-100.000 τόνους – κυρίως για τυροκομική μεταποίηση – ενώ αξιόλογη είναι και η παραγωγή κρέατος και κηπευτικών. Τα δεδομένα αυτά αντικατοπτρίζουν μια ζωντανή παραγωγική κοινότητα που χρειάζεται λειτουργικές αγροτικές υποδομές για να παραμείνει βιώσιμη. Σύμφωνα με τις τεχνικές υπηρεσίες των Δήμων του νομού, στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης κατατέθηκαν από τους πέντε Δήμους αιτήματα συνολικού ύψους που ξεπερνά τα 14 εκατ. ευρώ. Παρά τη θετική αξιολόγησή τους στην πλειοψηφία τους, και εφόσον επιβεβαιωθούν οι διαθέσιμες πληροφορίες, σημαντικός αριθμός προτάσεων έργων αναμένεται να παραμείνει εκτός χρηματοδότησης αποκλειστικά λόγω ανεπάρκειας των διαθέσιμων πόρων.

Σε αυτό το σημείο, κρίνω σκόπιμο να επισημανθεί πως η χρηματοδότηση της αγροτικής οδοποιίας εντάσσεται πλήρως στη λογική της Εθνικής Στρατηγικής «Περιφέρεια 2030» και στον πυλώνα «Πρωτογενής τομέας» της πολιτικής 12 πυλώνων ανάπτυξης της Κυβέρνησης. Συνδέεται επίσης άμεσα με τη δέσμευση για ανάπτυξη των ορεινών περιοχών μέσω της Ειδικής Γραμματείας Ορεινών Περιοχών που πρόσφατα θεσμοθετήθηκε στην

Προεδρία της Κυβέρνησης, και αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της ευρύτερης προσπάθειας αναζωογόνησης της υπαίθρου και συγκράτησης πληθυσμού στις αγροτικές κοινότητες.

Η αγροτική οδοποιία δεν αποτελεί για τους ορεινούς και αγροτικούς δήμους της χώρας ένα συνηθισμένο αναπτυξιακό αίτημα – είναι προϋπόθεση επιβίωσης. Είμαι βέβαιος ότι η Κυβέρνηση και η ηγεσία του Υπουργείου αντιλαμβάνεται πλήρως το μέγεθος της ανάγκης και θα επιδιώξει τη μέγιστη δυνατή αξιοποίηση κάθε διαθέσιμου εργαλείου για την ικανοποίηση όσο το δυνατόν περισσότερων αιτημάτων.

Με βάση τα ανωτέρω, ερωτάστε:

1. Ποιο είναι το τελικό ύψος του διαθέσιμου προϋπολογισμού που θα ισχύσει κατά τη διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής πράξεων; Έχει ενεργοποιηθεί ο μηχανισμός υπερδέσμευσης πόρων και σε ποιο τελικό ποσό διαμορφώνεται ο συνολικός διαθέσιμος πόρος;
2. Προβλέπεται η αξιοποίηση πρόσθετων χρηματοδοτικών εργαλείων ώστε να ενταχθεί ο μεγαλύτερος δυνατός αριθμός ώριμων έργων αγροτικής οδοποιίας, που παρά τη θετική αξιολόγησή τους κινδυνεύουν να παραμείνουν εκτός χρηματοδότησης αποκλειστικά λόγω ανεπάρκειας πόρων;
3. Πότε αναμένεται η δημοσίευση του προσωρινού πίνακα κατάταξης και ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα για την έκδοση των αποφάσεων ένταξης;
4. Προβλέπεται, στο πλαίσιο του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027 ή άλλων διαθέσιμων χρηματοδοτικών προγραμμάτων, η προκήρυξη νέας πρόσκλησης αγροτικής οδοποιίας ώστε να καλυφθούν αιτήματα που δεν θα καταστεί δυνατόν να χρηματοδοτηθούν στην παρούσα φάση;

Ρέθυμνο, 06 Μαΐου 2026

Ο Ερωτών Βουλευτής

Ιωάννης Α. Κεφαλογιάννης

Βουλευτής Ρεθύμνης (Ν.Δ.)